

Motion

1982/83:982

Gullan Lindblad och Wiggo Komstedt

Upphävande av helgförbudet mot trafik med tyngre lastfordon

Riksdagen beslutade 1973 (proposition 1973:19, TU 1973:9) ge regeringen rätt att av trafiksäkerhetsskäl utfärda förbud mot tyngre lastfordon vid större helger och under trafikbelastade veckoslut under semesterperioder och liknande.

Trafikutskottet ansåg att förbud i angivet syfte bör införas vid behov och framhöll särskilt trafiksäkerhetsaspekterna. Utskottet erinrade om att resultaten av den tidigare treåriga försöksverksamheten noggrant skulle värderas och prövas innan ytterligare förbud utfärdades. Vidare förutsatte utskottet att vid valet av förbudstider och vid avvägning av undantags- och dispensystem näringslivets intressen vederbörligen skulle beaktas.

Kommunikationsdepartementet har härefter årligen utfärdat förordningar att lastbil, vars totalvikt överstiger 7 ton (fr. o. m. 1979 7,5 ton) eller lastbil och därtill kopplat fordon, vars sammanlagda totalvikt överstiger 7 ton (fr. o. m. 1979 7,5 ton) ej får framföras på Europaväg eller annan riksväg med nr 80 eller lägre, vissa angivna dagar och tider.

Att minska riskerna för trafikolyckor på våra vägar är ett viktigt trafikpolitiskt mål. Inskränkningar i lastbilstrafiken under vissa tider anses dock av många vara en tvivelaktig metod. Förbudets påstådda positiva trafiksäkerhetseffekter har ifrågasatts av bl. a. Svenska åkeriförbundet, Svenska transportarbetarförbundet och dåvarande Näringslivets trafikdelegation. Dessa organisationer anser att de undersökningar som gjorts beträffande antalsräkningar av tunga lastbilar och studier av trafikolyckor inte har lämnat något svar på frågan om förbudet har haft någon positiv effekt på trafiksäkerheten. Organisationerna är också av den uppfattningen att förbudet har inneburit olika former av störningar i trafiken.

Under senare år har organisationerna tillmötesgått i så måtto, att några önskemål vad gäller förbudstider och förbudsvägar har blivit tillgodosedda. Således har förbudstiden på fredagarna successivt minskat från kl. 16.00-22.00 till kl. 16.00-19.00. Även på söndagar har vissa mindre modifieringar gjorts, och under 1982 gällde förbudet inte lördagar. Dessutom minskades antalet förbudstillfällen från nio till åtta.

Vad gäller förbudsvägarna har vissa mindre ändringar gjorts under de senaste åren. Således är motorvägar och E 4 norr om Örnsköldsvik undantagna från förbudet. Enligt vår uppfattning bör E 4 norr om Sundsvall, E 75 och E 79 samt vissa andra vägar med låg trafikintensitet undantas från förbudet.

De under senare år kraftigt ökade drivmedelspriserna kommer sannolikt

inte att medföra någon ökning av personbilstrafiken under de närmaste åren. Dessutom kommer den relativt svaga ekonomiska utvecklingen att utgöra en restriktion vad gäller antalet lastbilar på våra vägar.

Liksom tidigare konstaterar vi att problemen vad gäller bl. a. kostnader, transportplanering och arbetstider för näringsliv, åkeriägare och anställda i allt väsentligt kvarstår.

Vi är av den uppfattningen att de tidigare successiva utökningarna av antalet förbudstillfällen har skett utan att man statistiskt har säkerställt att inskränkningarna av den tyngre trafiken har medfört några mätbara positiva trafiksäkerhetseffekter.

Lastbilen är vårt viktigaste godstransportmedel, och en rationell lastbilstrafik bidrar till att höja effektiviteten inom näringslivet. Vi anser därför att det inte finns någon saklig grund att diskriminera denna trafik vad gäller utnyttjandet av vägnätet.

Vi anser att förbudet mot trafik med tyngre lastfordon bör slopas helt eller åtminstone på försök under några år och att därvid utvärderingen av eventuella trafiksäkerhetseffekter fortsätter.

Med stöd av ovanstående hemställer vi

att riksdagen uttalar sig för att helgförbudet mot trafik med tyngre lastfordon helt slopas eller åtminstone slopas på försök under ett antal år och att studierna av trafikolyckorna fortsätter.

Stockholm den 24 januari 1983

GULLAN LINDBLAD (m)

WIGGO KOMSTEDT (m)